

LATVIJAS REPUBLIKA
VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods 90000043403, Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201
Tālrunis 64207120, e-pasts: pasts@valmierasnovads.lv, www.valmierasnovads.lv

L Ē M U M S
Valmierā

2026. gada 28. maijā

Nr. 339
(protokols Nr. 6, 9. §)

Par Valmieras novada pašvaldības tiešās līdzdalības saglabāšanu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "VTU VALMIERA" un izsoles procedūras "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "VTU VALMIERA" pamatkapitāla palielināšanu ar privāta kapitāla piesaisti" uzsākšanu

Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 19. punktā noteikts, ka pašvaldības autonomā funkcija ir organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus. Saskaņā ar Pašvaldību likuma 10. panta pirmās daļas 9. punktu domes kompetencē ir likumā noteiktajā kārtībā izveidot, reorganizēt un likvidēt pašvaldības kapitālsabiedrības un nodibinājumus, kā arī lemt par dalību kapitālsabiedrībās, biedrībās un nodibinājumos. Savukārt minētā likuma 73. panta pirmajā daļā noteikts, ka pašvaldības manta izmantojama pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs atbilstoši pašvaldības kompetencei gan nododot to publiskā lietošanā, gan veidojot iestādes, gan dibinot kapitālsabiedrības vai iegūstot dalību kapitālsabiedrībās.

Valmieras novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) dome 2026. gada 2. janvārī pieņēma lēmumu Nr. 30 (protokols Nr. 1, 36. §) "Par pamatkapitāla palielināšanu ar privāta investora piesaisti sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "VTU VALMIERA", kurā citastarp nolēma konceptuāli atbalstīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību "VTU VALMIERA" (turpmāk – Sabiedrības) priekšlikumu par Sabiedrības pamatkapitāla palielināšanu, piesaistot jaunu dalībnieku – privātu investoru, un sagatavot Pašvaldības līdzdalības izvērtējumu Sabiedrībā atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7. panta noteikumiem, kā arī sagatavot priekšlikumus par privātā kapitāla piesaistes nosacījumiem.

Pamatojoties uz tirgus izpētes rezultātiem, starp Pašvaldību un SIA "Zvērinātu advokātu birojs "Atlācis un Partneri"" 2026. gada 24. februārī noslēgts līgums Nr. 01.321/7.4.8/26/182 par juridiskās palīdzības sniegšanu no sagatavošanas posma līdz pievienotās kapitālsabiedrības izmaiņu reģistrācijai komercreģistra iestādē.

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta pirmā daļa noteic, ka publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. pantam.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87. panta pirmo daļu publiskā persona privāto tiesību jomā darbojas, veicot darījumus, kas nepieciešami tās darbības nodrošināšanai, sniedzot pakalpojumus un veicot komercdarbību. Savukārt atbilstoši minētā likuma panta trešajai daļai atvasinātas publiskas personas, izveidojot privāto tiesību juridiskās personas, arī tādas, kurām nav peļņas gūšanas rakstura, nevar izvairīties no šajā likumā noteiktās atbildības un izvirzīt tām citus mērķus, kas neizriet no attiecīgās publiskās personas funkcijām.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmajā daļā noteikts, ka, ciktāl likumā nav noteikts citādi, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;

- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta otrajā daļā citastarp noteikts, ka publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā veic paredzētās rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus.

Atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7. panta pirmajai un otrajai daļai publiskai personai ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību šā likuma 4. panta nosacījumiem. Lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmējinstītūcija un tajā ietver vērtējumu attiecībā uz atbilstību šā likuma 4. panta nosacījumiem un vispārējo stratēģisko mērķi.

Pamatojoties uz Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7. panta pirmo daļu, ir veikts izvērtējums par Pašvaldības tiešo līdzdalību Sabiedrībā. Pašvaldībai pieder 100% Sabiedrības kapitāldaļas. No minētā līdzdalības izvērtējuma secināms, ka Sabiedrības pamatdarbība (pilsētas un piepilsētas pasažieru sauszemes pārvadājumi) atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām – Sabiedrība komercdarbību veic Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 2. un 3. punktā noteiktajos gadījumos, proti, nodrošina stratēģiski svarīgu pakalpojumu, kas skar ievērojamu sabiedrības daļu (attiecībā uz Sabiedrības pamatdarbību – pasažieru pārvadājumiem ar autobusiem un autoostu darbību nodrošināšanu) un kura īstenošanai tiek pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi (saistībā ar autoostu darbību nodrošināšanu); Sabiedrības papildu darbības veidi – transportlīdzekļu vadītāju apmācība, automobiļu apkope un remonts, apsargātas auto stāvvietas nomas pakalpojums, kā arī autobusu nomas pakalpojums – ir izrietoši no Sabiedrības pamatdarbības, un tiem ir blakus darbības raksturs. To mērķis nav patstāvīga darbība atsevišķā tirgū, bet gan Sabiedrības pamatdarbības nodrošināšana, tās efektivitātes paaugstināšana, nepieciešamo resursu pieejamības nodrošināšana, kā arī lietderīga Sabiedrības rīcībā esošo resursu izmantošana.

Lai noteiktu juridiski un ekonomiski pamatotāko, kā arī racionālāko Pašvaldības rīcību attiecībā uz līdzdalību Sabiedrībā, līdzdalības izvērtējuma ietvaros izvērtētas vairākas Pašvaldības rīcības alternatīvas attiecībā uz līdzdalības saglabāšanu Sabiedrībā, kuru novērtēšanas ietvaros ņemtas vērā normatīvo aktu prasības, Konkurences padomes kā kompetentās institūcijas konkurences aizsardzības jomā sniegtās rekomendācijas gan attiecībā uz publisku personu līdzdalību kapitālsabiedrībās kopumā, gan konkrēti saistībā ar Pašvaldības līdzdalību Sabiedrībā, kā arī Sabiedrības finanšu rādītāji, nozares specifika, pakalpojuma sociālā nozīme un Pašvaldības ilgtermiņa intereses.

Ievērojot līdzdalības izvērtējumā izdarītos secinājumus kopsakarā ar aplūkoto attīstības scenāriju novērtējumā konstatēto, secināts, ka Sabiedrības turpmākai attīstībai atbilstošākais risinājums pirmšķietami ir tās pārveide no pašvaldības kapitālsabiedrības par privātu kapitālsabiedrību, samazinot Pašvaldības tiešo līdzdalību Sabiedrībā. Izvērtējot alternatīvas, secināts, ka Pašvaldības pilnīga līdzdalības saglabāšana neatrisina efektivitātes un ilgtspējas jautājumus, savukārt pilnīga līdzdalības izbeigšana var radīt papildu riskus pakalpojuma pieejamībai. Tādējādi par samērīgāko risinājumu uzskatāma Pašvaldības līdzdalības Sabiedrībā samazināšana, piesaistot privāto investoru un saglabājot Pašvaldības ietekmi stratēģiski nozīmīgu lēmumu pieņemšanā. Attiecīgi iepriekš minētais risinājums pirmšķietami ļautu vienlaikus sasniegt vairākus mērķus: mazināt publiskas personas (Pašvaldības) tiešu iesaisti komercdarbībā, tādā veidā sekmējot pakalpojuma sniegšanu konkurences apstākļos un ierobežojot no konkurences neitralitātes principa izrietošo nosacījumu pārkāpumu riskus; nodrošināt papildu investīciju pieejamību; nodrošināt sabiedrībai nozīmīgā pakalpojuma nepārtrauktu un tā kvalitatīvu sniegšanu.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta otrajā daļā cita starpā noteikts, ka, veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošu normatīvo aktu prasības.

Pašvaldība atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta otrajai daļai, novērtējot tās līdzdalības saglabāšanu Sabiedrībā, konsultējas ar Konkurences padomi un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (turpmāk – LTRK), saņemot šo institūciju atzinumus.

Pašvaldība 30.04.2026. saņēma LTRK atzinumu (Pašvaldībā reģistrēts ar Nr. 4.1.8.3/26/2590), kurā norādīts, ka LTRK atzinīgi vērtē Pašvaldības ieceri mazināt līdzdalību kapitālsabiedrībā, veicinot godīgas un brīvas konkurences principu ievērošanu, paplašinot privāto investīciju piesaistes iespējas. Tas veicina līdzsvaru starp publiskajām interesēm un efektīvu, tirgus apstākļiem atbilstošu darbību.

Pašvaldība 18.05.2026. Konkurences padomes vēstuli (Pašvaldībā reģistrēta ar Nr. 4.1.8.3/26/2884), kurā norādīts, ka attiecībā uz Izvērtējumā ietverto norādi, ka Pašvaldība apsver Sabiedrības turpmākai attīstībai pārveidot to no pašvaldības kapitālsabiedrības par privātu kapitālsabiedrību, piesaistot jaunu dalībnieku – privātpersonu, tādējādi samazinot Pašvaldības tiešās līdzdalības apjomu, Konkurences padome norāda, ka tās kompetencē neietilpst sniegt novērtējumu minētajam lēmumam, vienlaikus, Konkurences padomes ieskatā, konkrētā paredzētā rīcība varētu tikt uzskatīta par iespējamu risinājumu pilnvērtīgākai Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta noteikumu ievērošanas nodrošināšanai.

Tāpat Konkurences padome atbalsta Pašvaldības iniciatīvu konkrēto privātpersonu izvēlēties izsoles kārtībā, paredzot tiesības izsoles uzvarētājam piedalīties Sabiedrības pamatkapitāla palielināšanā.

Pašvaldība, pieņemot šo lēmumu, ņem vērā Konkurences padomes un LTRK paustos secinājumus un rekomendācijas.

Pamatojoties uz visu iepriekš norādīto, tostarp izvērtējumā paustos apsvērumus, Pašvaldība atzīst, ka Pašvaldības līdzdalība Sabiedrībā ir saglabājama, pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 2. un 3. punktu (Sabiedrība nodrošina stratēģiski svarīgu pakalpojumu, kas skar ievērojamu sabiedrības daļu (attiecībā uz Sabiedrības pamatdarbību – pasažieru pārvadājumiem ar autobusiem un autoostu darbību nodrošināšanu) un kura īstenošanai tiek pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi (saistībā ar autoostu darbību nodrošināšanu)), vienlaikus īstenojot Sabiedrības pārveidi no pašvaldības kapitālsabiedrības par privātu kapitālsabiedrību saskaņā ar izvērtējumā noteikto Sabiedrības attīstības alternatīvu, kas paredz Pašvaldības līdzdalības Sabiedrībā samazināšanu, piesaistot privāto investoru (51% kapitāldaļu atsavināšana). Pašvaldība atzīst, ka tās līdzdalības saglabāšana Sabiedrībā norādītajā apjomā ir pamatota no ekonomiskā viedokļa un atbilst konkurenci regulējošajiem tiesību aktiem, kā rezultātā ir atbalstāma arī turpmāka Pašvaldības līdzdalība Sabiedrībā, vienlaikus ar normatīvajos aktos noteiktu regularitāti veicot atbilstības dalības saglabāšanas nosacījumiem pārbaudi.

Vienlaikus Pašvaldība atzīst, ka ir uzsākama Sabiedrības pārveide no pašvaldības kapitālsabiedrības par privātu kapitālsabiedrību, palielinot Sabiedrības pamatkapitālu ar privāta kapitāla piesaisti.

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 1. panta pirmās daļas 12. punkts paredz, ka pašvaldības kapitālsabiedrība ir kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāla daļas vai balsstiesīgās akcijas pieder vienai pašvaldībai, savukārt saskaņā ar minētā likuma panta 6. punktu privātā kapitālsabiedrība šā likuma izpratnē ir kapitālsabiedrība, kurā kapitāla daļas vai akcijas pieder publiskai personai un citai personai.

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 148. panta pirmās daļas 1. punkts paredz, ka publiskas personas kapitālsabiedrība var kļūt par privāto kapitālsabiedrību, cita starpā palielinot kapitālsabiedrības pamatkapitālu, un ka pamatkapitālu atbilstoši 149. panta 3. punktam drīkst palielināt kapitāla piesaistei, apmaksājot kapitāla daļas ar naudu.

Ievērojot iepriekš minēto kopsakarā ar nepieciešamību nodrošināt atklātu, caurskatāmu, objektīvu un konkurenci veicinošu procedūru Sabiedrības jaunā dalībnieka (privātā kapitāla) piesaistei, Pašvaldība atzīst, ka par piemērotāko risinājumu ir uzskatāma privātā dalībnieka atlase izsoles kārtībā, paredzot izsoles uzvarētājam tiesības piedalīties Sabiedrības pamatkapitāla palielināšanā. Pašvaldība atzīst, ka šāda procedūra nodrošina vienlīdzīgas attieksmes pret pretendentiem ievērošanu, samazina subjektīvas izvēles risku un ļauj atlasīt ne vien atbilstošu, bet arī ekonomiski un saimnieciski izdevīgāko pretendentu. Tādējādi privātā

dalībnieka atlase izsoles kārtībā ir uzskatāma par tiesiski un saimnieciski pamatotu, kā arī ar konkurences tiesībās nostiprinātajiem principiem saderīgu risinājumu.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 19. punktu, 10. panta pirmās daļas 9. punktu, 73. panta pirmo daļu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87. panta pirmo daļu, 88. panta pirmo un otro daļu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta pirmo daļu, 7. panta pirmo un otro daļu, 148. panta pirmās daļas 1. punktu, 149. panta 3. punktu, Konkurences likuma 14.¹ pantu, un Pašvaldības domes komiteju apvienotās sēdes 14.05.2026. atzinumu,

Pašvaldības dome, balsojot: ar 15 balsīm "Par" (Andrejs Gluhovs, Guna Ķibere, Guntis Gladkins, Jānis Baiks, Jānis Dainis, Jānis Olmanis, Jānis Upenieks, Līga Dzene, Mareks Bērziņš, Reinis Muižnieks, Ričards Gailums, Rihards Bergs, Toms Upners, Uldis Jansons, Valts Grasbergs), "Pret" – 1 (Ringolds Arnītis), "Atturas" – 2 (Edvīns Straume, Vugars Ecmanis), nolēmj:

1. saglabāt Pašvaldības tiešo līdzdalību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "VTU VALMIERA" un atzīt to par atbilstošu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta nosacījumiem;
2. noteikt, ka sabiedrības ar ierobežotu atbildību "VTU VALMIERA" vispārējais stratēģiskais mērķis ir sniegt videi draudzīgus, kvalitatīvus un nepārtrauktus sabiedriskā transporta pakalpojumus, nodrošinot efektīvu transporta maršruta sistēmu, ieviešot mūsdienīgus informācijas tehnoloģiju risinājumus un turpinot pakāpenisku videi draudzīga autobusu parka atjaunošanu;
3. uzdot Pašvaldības Atsavināšanas komisijai 2 (divu) mēnešu laikā no lēmuma pieņemšanas uzsākt izsoles procedūru "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "VTU VALMIERA" pamatkapitāla palielināšanu ar privāta kapitāla piesaisti";
4. lēmuma izpildes kontroli uzdot Pašvaldības domes priekšsēdētāja vietniekam attīstības un uzņēmējdarbības jautājumos Guntim Gladkinam.

Pielikumā: Izvērtējums par Valmieras novada pašvaldības tiešo līdzdalību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "VTU VALMIERA", reģistrācijas Nr. 40003004220, uz 21 lappuses.

Domes priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

Jānis Baiks